

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Boico Victor, Craiu Nicolae, Mardari Dumitru, Ghervas Maria,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2019 și sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui,

Tîltu Roman XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 01.06.2015 – 20.01.2016

instanța de apel: 11.02.2016 – 23.03.2016

07.11.2016 – 19.04.2017

30.10.2017 – 31.01.2019

instanța de recurs ordinar: 08.06.2016 – 20.09.2016

27.06.2017 – 26.09.2017

19.04.2019 – 29.05.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 ianuarie 2016, a fost încetat procesul penal în cauza privind învinuirea pe Tîltu Roman de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (1) art. 327 Cod penal, din motivul că fapta constituie o contravenție.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui Tîltu Roman XXXXX, pentru că, fapta conține elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 313 din Codul contravențional, în legătură cu prescripția răspunderii contravenționale.

A fost dispus încasarea de la Tîltu Roman în contul statului suma de bani în mărime 1 170 (una mie una sută șaptezeci) lei - cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei grafoscopice de către Centrul Național de Expertize Judiciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitorului, inculpatul Tîltu Roman, de către acuzatorul de stat, se învinuiește în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) din Codul penal, - individualizată prin: „Abuzul de serviciu”, activând în funcția de ofițer de investigare a fraudelor economice în cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General de poliție al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, conform ordinului de numire în funcție nr. XXXXX din 07 martie 2013, emis de Șeful Inspectoratului General de poliție al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fund persoană publică, căreia prin numire și stipularea legii i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea prevenirii, curmării și descoperirii infracțiunilor a altor fapte antisociale și asigurarea ordinii de drept, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția ținută, a comis abuzul de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, aproximativ la data de 18 martie 2014, Tîltu Roman având spre examinare materialul nr. XXXXX înregistrat la 24 februarie 2014 în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente R-2, al Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, referitor la activitatea presupus ilegală a întreprinderii SRL „Anrome”, urmărind realizarea interesului personal exprimat prin dorința diminuării artificiale a numărului de încălcări descoperite din materialele aflate în gestiune și a voalării incompetenței sale profesionale, manifestată prin neputința stabilirii încălcărilor și efectuării unui control amplu și într-un termen rezonabil precum și din dorința proprie de a-l ajuta pe administratorul SRL „Anrome”, Romero XXXXX Macarro, a completat o explicație adresată Șefului Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău din numele lui Romero XXXXX Macarro, precum că, activitatea acestuia nu necesită autorizare specială și că nu admite careva încălcări în activitatea sa, după care a falsificat semnăturile lui Romero XXXXX Macarro precum că, acesta ar fi avertizat de răspundere penală pentru declarațiile făcute și că, explicația a fost scrisă din cuvintele acestuia corect.

Ulterior, la 19 martie 2014, Tîltu Roman dorind să oficializeze acțiunile sale a întocmit în baza acestei explicații un raport, pe care l-a anexat la materialul R-2 nr. 2395 din 24 februarie 2014, și în baza acestor acte a emis o încheiere potrivit căreia a propus încetarea examinării cazului nominalizat, cu remiterea materialului menționat în arhivă din motiv că, nu au fost depistate careva ilegalități.

Conform raportului de expertiză grafoscopică nr. XXXXX din 07 mai 2015, textul manuscris integral din explicația scrisă din numele lui Romero

XXXXX Macarro datată cu 18 martie 2014, a fost executat de către Tîltu Roman. Semnăturile din numele Romero XXXXX Macarro din aceeași explicație au fost executate de către Tîltu Roman din fantezie.

Ca urmare a acțiunilor menționate ale lui Tîltu Roman, de către acuzatorul de stat se pretinde că, au fost cauzate daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice, manifestate prin săvârșirea unor acțiuni în vederea falsificării semnăturii persoanei, lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorităților publice chemat să apere, pe baza respectării stricte a legilor, viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale, creându-se astfel o stare de pericol pentru relațiile sociale care formează obiectul ocrotit de legea penală.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Tîltu Roman în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, conform semnelor abuzului de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în alte interese personale, că aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- acuzatorul de stat Dumitru Railean, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Tîltu Roman să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) din Codul penal și în baza sancțiunii acestui articol să-i fie aplicată pedeapsa de 600 u.c, cu privarea dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 3 ani;

- inculpatul Tîltu Roman, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea ce ține de recunoașterea ca vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional, precum și obligarea de a achita în contul statului suma de 1 170 cu titlu de cheltuieli judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului silit pentru prima instanță, prin care să fie achitat pe motiv că, fata nu întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional;

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- prima instanță incorect a recalificat acțiunile inculpatului Tîltu Roman de la art. 327 alin. (1) din Codul penal în art. 313 din Cod contravențional, neglijând probele cercetate în ședințele de judecată. Toate materialele acumulate în cadrul urmăririi penale și puse la baza poziției de acuzare confirmă faptul că, Tîltu Roman a falsificat semnăturile din numele lui Romero XXXXX Macarro, după care a întocmit neîntemeiat o încheiere, transmițând materialele în arhiva Inspectoratului de poliție. Mai mult ca

atât, Tîltu Roman avea motivul pentru a comite infracțiunea în cauză - dorința de adopta o hotărâre fără a investiga un caz aflat în gestiune și a voala incompetența sa profesională;

- prim instanță l-a eliberat pe Tîltu Roman de răspundere penală și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod renal și anume gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care prin comportamentul său și nerecunoașterea vinovăției a dat dovadă de lipsă de respect față de societate și normele de conviețuire general-umane, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de faptul că infracțiunea comisă de Tîltu Roman, atentează la buna desfășurare a activității în sfera publică;

- în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptelor inculpatului pentru a recalifica acțiunile acestuia. La fel nu au fost stabilite nici careva motive care ar concluziona că, nu este rațional ca inculpatul Tîltu Roman să nu execute pedeapsa cu amendă prevăzută de lege și solicitată de acuzare pentru fapta săvârșită, în condițiile în care inculpatul Tîltu Roman nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate;

- eliberarea de răspundere penală a inculpatului Tîltu Roman, pentru infracțiunea prevăzută de art. 327 alin.(1) din Codul penal, care este o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, este neîntemeiată și contrar prevederilor art. 61 din Codul penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane. Încetarea procesului penal pe temeiul că, fapta reprezintă o contravenție va duce la încurajarea pe viitor a comiterii infracțiunilor similare de către alte persoane;

- prima instanță a dat o apreciere subiectivă și nu s-a bazat pe probe care să fi fost acumulate la urmărirea penală sau în cadrul cercetării judecătorești, probe ce ar întemeia concluzia judecății privitor la vinovăția și gravitatea acțiunilor lui Tîltu Roman. Inculpatul în cadrul audierii sale a dat declarații evazive, nesincere, care sunt combătute prin raportul de expertiză anexat la cauza penală;

3.2. În motivarea cererii de apel, inculpatul a menționat că:

- prima instanță și-a bazat decizia pe probe care au fost obținute de acuzatorul de stat prin încălcarea dreptului martorului la interpret încalcând astfel principiul „*fructele pomului otrăvit*”;

- prima instanță s-a bazat pe unele probe neconcludente, colectate cu grave abateri de la lege și contradictorii cu alte probe, divergențele existente nu au fost înlăturate și tratând toate contradicțiile și dubiile în favoarea inculpatului;

- acuzarea, bazându-se pe presupuneri, a invocat interesul personal al lui Tîltu Roman, fără a întreprinde efectiv careva acțiuni de urmărire penală în vederea argumentării și probării acestei învinuiri, or, potrivit prevederilor art. 8 Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii, nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului. Deci, în cazul dat, procurorul utilizând sintagma „realizarea interesului personal” în termeni generali în vederea agravării situației inculpatului, fără a avea de facto probe ce ar demonstra presupunerile acuzatorului de stat, presupuneri care sunt combătute prin declarațiile martorului Romero Antonio, care confirmă că semnătura datată în explicația din 18 martie 2014 îi aparține, ceea ce nu a fost luat în considerație, ba chiar și a fost ignorat, atât în faza de urmărire penală, cât și în instanță.

4. Împotriva sentinței a declarat apel suplimentar avocatul Ion Arihiliuc în numele inculpatului Tîltu Roman, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tîltu Roman să fie achitat pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute a art. 327 alin. (1) Cod penal.

4.1. În motivarea cererii de apel suplimentar, avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului a menționat că:

- pe parcursul urmăririi penale procurorul n-a respectat prevederile art. 19 Cod de procedură penală, - „Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege, pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuیتului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea. Potrivit art. 66 in. (1) Cod de procedură penală, învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la apărare. Organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată îi asigură învinuitului, inculpatului posibilitatea de ași exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele interzise de lege;

- menționează că, prima instanță contrar prevederilor art.94 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală și-a bazat sentința pe probe care au fost obținute de acuzatorul de stat prin încălcarea dreptului martorului la interpret, încălcând astfel principiul „fructele pomului otrăvit”;

- în cadrul ședinței de judecată, martorul Antonio Romero a mărturisit că, nu deține cetățenia Republicii Moldova. La faza urmăririi penale, el nu a dat declarațiile care au fost prezentate de procuror. La întrebarea adresată de acuzatorul de stat referitor la faptul că, acestea sunt semnate de martor,

acesta a invocat că, el nu cunoaște bine limba română și a semnat acolo unde i-a indicat procurorul să semneze, fără a cunoaște conținutul și esența declarațiilor tapate de acesta la calculatorul de serviciu. Mai mult ca atât, martorul Romero Macarro, a mai declarat că, fără să i se asigure drept la interpret i-au fost colectate probe de scris, pe care el a refuzat să le dea, însă a fost impus de procuror, care nu-l lăsa să iasă din birou, până nu va scrie ce i-a dictat el. În cadrul ședinței de judecată, martorului Antonio Romero i s-a asigurat dreptul la interpret și a indicat expres că, anume el a semnat explicația care se presupune că, ar fi fost falsificată de Tiltu Roman. Astfel că, declarațiile lui Antonio Romero, date la faza de urmărire penală, precum și procesul verbal de colectare a mostrelor de scris de la Antonio Romero din 16 martie 2015, urmau a fi excluse ca probe în baza art. 94 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, însă instanța de fond, nu numai că, a încălcat aceste prevederi legale, dar a și pus la baza sentinței aceste probe;

- nu au fost constatate în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată, probe contestabile ale dovedirii scopului și interesului personal al lui Tiltu Roman în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional, a daunelor considerabile cauzate, precum și însăși a acțiunii prin care au fost cauzate aceste daune, ținând cont de faptul că instanța de fond se bazează pe unele probe neconcludente, colectate cu grave abateri de la lege și contradictorii cu alte probe, divergențele existente nu au fost înlăturate și tratând toate contradicțiile și dubiile în favoarea inculpatului. Procurorul, utilizând sintagma „*realizarea interesului personal*” în termeni generali și vagi în vederea agravării situației inculpatului, fără a avea de facto probe ce ar demonstra presupunerile acuzatorului de stat, presupuneri care sunt combătute de declarațiile martorului Romero Antonio, care confirmă semnătura aplicată în explicația din 18 martie 2014 îi aparține, ceea ce nu a fost luat în considerație, ba chiar și a fost ignorat, atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de judecată;

- prima instanță nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, dar a susținut poziția părții acuzării, prin transcrierea totală a rechizitoriului, utilizând niște concluzii de ordin general și eronate, cu privire la modul de obținere de către procuror a raportului de expertiză grafoscopică și a declarațiilor decisive pentru acuzare, a martorului Antonio Romero dobândite la etapa urmăririi penale prin metode inumane și degradante contrare art. 3 CEDO, - fără a le da apreciere prin prisma art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, avut drept consecință pronunțarea unei concluzii eronate, premature și nemotivate de condamnare a lui Tiltu Roman de către instanța de apel;

- prima instanță a trecut cu vederea în mod evaziv mai multe fapte, care confirmă declarațiile martorului Romero Macarro făcute în instanța de apel, astfel acestuia totuși i-a fost asigurat un interpret la ședințele de judecată în ambele instanțe, iar la urmărire penală în proces-verbal de audiere din 25 aprilie 2014 (f.d.9), acesta n-a comunicat procurorului că posedă limba română, iar procurorul special nu a completat această rubrică din proces, - în care limbă martorul dorește să facă declarații, acesta fiind de naționalitate spaniol;

- procurorul nu i-a explicat acestui martor nici la una din cele două audieri faptul prevăzut art.21 Cod de procedură penală - libertatea de mărturisire împotriva sa și dreptul a de fi asistat de un avocat;

- prima instanță n-a verificat faptul că, organul de urmărire penală în rechizitoriu a specificat prin ce se exprimă calificativul de „daune în proporții considerabile”, care au fost daunele cauzate de Tîltu Roman intereselor publice, precum și intereselor ocrotite de lege ale martorului, administratorul SRL „Anrome”, Romero Antonio;

- atât procurorul cât și prima instanță au devaluat o situație de drept la incriminarea faptelor prin metode non-procedurale de a improviza, a ghici sensul sintagmei, „daune în proporții considerabile intereselor publice,...ce prejudiciază sau nu considerabil interesele publice”. Astfel, fără să observe, prima instanță pur și simplu a substituit legiuitorului, ceea ce este contrar constatărilor CEDO făcute în cauza X contra Regatului Unit că, - judecătorul poate doar să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist.

5. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016, a fost admis apelul declarat de acuzatorul de stat, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, iar apelul declarat de inculpatul Tîltu Roman a fost respins, ca fiind nefondat:

Tîltu Roman a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod Penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu amendă în mărime de 350 (trei sute cincizeci) u.c, ceea ce constituie 7000 (șapte mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 2 (doi) ani.

În rest, sentința s-a menținut.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Tîltu Roman, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de

procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 septembrie 2016, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia recurată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului, admis apelul procurorului, casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tîltu Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 din. (1) Cod penal la amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie 8000 (opt mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 2 (doi) ani.

9. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Tîltu Roman, prin care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii sau că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2017, și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2019, au fost admise din alte motive apelurile procurorului în procuratura Chișinău, oficiul Buiucani, Dumitru Raileanu, apelul inculpatului Roman Tîltu, apelul suplimentar al avocatului Ion Arhiliuc în numele inculpatului Roman Tîltu, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

A fost recunoscut vinovat Tîltu Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) din Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărimea a 350 u.c. ceea ce constituie 7000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 385 alin.(4) Cod de procedură penală, pentru încălcarea dreptului la apărare prin înaintarea învinuirii fără avocat, a numit spre executare amendă în mărime de 300 u.c. ceea ce constituie 6000 lei și cu

privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 1 ani.

12. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2019, a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 7), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei pe motiv că apelul declarat de către inculpatul Tîltu Roman și apelul suplimentar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului au fost greșit admise, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel;

- avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, sau că nu s-a constatat existența infracțiunii, casarea încheieri Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, prin care a fost respinsă cererea de accelerare a cauzei penale și emiterea unei încheieri interlocutorie în privința magistraților Svetlana Balmuș și Igor Mînăscurtă.

12.1. În motivarea cererii de recurs ordinar, procurorul a menționat că:

- deși corect a ajuns la concluzia privind constatarea vinovăției inculpatului Tîltu Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, instanța de apel neîntemeiat a considerat că apelul suplimentar declarat de către avocatul Ion Arhiliuc este declarat în termenul prevăzut de lege, or, acesta a fost declarat tardiv;

- instanța de apel greșit a constatat încălcarea de către organul de urmărire penală a dreptului inculpatului Tîltu Roman la apărare, manifestat prin omisiunea de a asigura participarea la acțiunea de punere a respectivului sub învinuire a unui avocat, or, prin cererea scrisă din 18 martie 2015 adresată procurorului Dumitru Răileanu, Tîltu Roman a declarat că renunță la asistența juridică asigurată de către avocatul desemnat din oficiu, argumentând că î-și poate asigura desinestătător apărarea;

- devreme ce procurorul nu a admis încălcarea dreptului inculpatului Tîltu Roman la apărare, instanța de apel neîntemeiat i-a redus acestuia pedeapsa principală cu 50 unități convenționale amendă și cea complementară cu un an privare de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept;

- instanța de apel dispunând asupra casării integrale a sentinței Judecătoriai Buiucani, municipiul Chișinău din 20 ianuarie 2016, nejustificat nu a soluționat chestiunea privind soarta cheltuielilor judiciare.

12.2. În motivarea cererii de recurs ordinar, avocatul a menționat că:

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Potrivit art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 26 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului;

- modul în care mijloacele de probă au fost obținute s-a desfășurat prin procedee probatorii contrare Codului de procedură penală și jurisprudenței CEDO, astfel, procesul penal în privința inculpatului Tiltu Roman, în ansamblul său, în sensul art.6 al Convenției nu a fost echitabil;

- instanța de apel a refuzat în mod clasic, prin tăcere să se pronunțe asupra celor mai esențiale motive invocate în apelul părții apărării, - în final adoptând o decizie nemotivată contrară unui proces echitabil și principiilor contradictorialității și egalității armelor, în sensul art.6 CEDO, ceea ce constituie în sine un viciu fundamental;

- în fapt și drept instanța de apel nimic n-a argumentat despre existența calificativelor „daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, astfel că motivarea deciziei la acest capitol a rămas la discursurile teoretice și iluzorii;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că pe parcursul anilor 2013-2014 SRL „Anrome” director Romero Antonio, nu a comis careva infracțiuni, contravenții;

- instanța de apel s-a limitat cu transcrierea declarațiilor martorului Romero Macarro date la urmărirea penală și în prima instanță, însă nu le dă nicio apreciere și, respectiv nu se pronunță la motivul din apeluri că în ședința de judecată în prima instanță, acest martor declarând că a dat declarații fără translator, fiind amenințat de procuror și forțat să dea mostre de scris pentru expertiza grafologică, a concretizat în mod categoric, că la Inspectoratul de Poliție Buiucani dânsul „...*nu a scris ceva personal, ci doar a semnat explicațiile*” scrise din cuvintele lui de către ofițerul de poliție Roman Tiltu;

- instanța de apel a pus la baza deciziei de condamnare a lui Tiltu Roman, absolut în mod abuziv două probe, *procesul-verbal de colectare a mostrelor din 16 martie 2015 (f.d. 24, vol. I) și raportul de expertiză grafoscopică nr. 716 din 07.05.2015 (vol. 1, f.d. 71-77)*, care prin cele două decizii de rejudecare a cauzei penale, au fost considerate ca fiind probe

nule obținute prin încălcarea dreptului la interpret a martorului - cetățean al Spaniei Romero Macarro;

- contrar indicațiilor instanței de recurs și prevederilor art. 436 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de apel și-a bazat concluzia de condamnare pe raportul de expertiză grafoscopică nr. 716 din 07.05.2015, adică o probă care de fapt a declarat că fiind nulă de către Colegiul penal lărgit a Curții Supreme de Justiție din 20.09.2016;

- instanța de apel a avut spre examinare demersul părții apărării despre declararea nulității absolute a probelor, însă, a examinat în mod evaziv și formal doar procesul verbal de colectare a mostrelor din 16.03.2015 de la Romero Macarro și problema „încălării dreptului la apărare a lui Tiltu Roman la etapa urmăririi penale;

- instanța de apel era obligată să declare nulitatea absolute a actelor procesuale adoptate fără avocat, așa cum s-a expus în Opinia separată judecătorul Sergiu Furdui;

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se sprijină, fiind, practic, insuficient motivată, în sensul că trimiterile pe care instanța de apel le face la considerentele instanței de fond și apelurile declarate de părți, echivalează cu o motivare sumară, confuză și superficială, ce nu poate înlocui motivarea proprie, fiind astfel încălcat art.6 CEDO.

13. Referință asupra recursului declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, a fost depusă de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

14. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol. În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

14.1 *Cu referire la recursul declarat de către procuror.*

Recursul declarat de procuror este întemeiat în baza pct. 6), 7) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile instanței

de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, invocând cazurile de casare incidente, în opinia acestuia, în prezenta cauză și anume: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Referitor la temeiul pentru recurs invocat de către procuror prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit respinge ca nefondate alegațiile recurentului în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul penal lărgit apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că hotărârea instanței de apel este una nemotivată și ilegală, semnalându-se astfel nerespectarea cerințelor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Tot aici, urmează de menționat, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată. Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a casa sentința primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre prin care inculpatul Tîltu Roman a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 350 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotirea normelor de drept pe un termen de 2 ani. În temeiul art. 385 alin.(4)

Cod de procedură penală, pentru încălcarea dreptului la apărare prin înaintarea învinuirii fără avocat, a numit spre executare amendă în mărime de 300 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 1 ani.

Prin urmare, contrar celor invocate de către recurent, Colegiul verificând suplimentar lucrările dosarului remarcă că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, a cercetat suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând în consecință o soluție corectă de casare a sentinței primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la admiterea din alte motive a cererilor de apel declarate de către procuror și apărătorul inculpatului, cu casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri în privința inculpatului Tîltu Roman.

Colegiului penal lărgit reține că, în recursul declarat recurentul critică în bună parte hotărârea instanței de apel, prin prisma faptului că nu au fost apreciate la justa valoare probele prezentate de către partea acuzării. Însă, verificând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel, Colegiul consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece în urma analizei hotărârii contestate, atât cumulul de probe prezentate de către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării, toate au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, raportat la criticile procurorului, Colegiul reiterează că acesta se referă în principal la chestiunea de apreciere a probelor. Prin urmare, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul acestuia expune conținutul unor probe cercetate de instanțele de fond, după care în cele din urmă conchide că acestea constituie un ansamblu probator indubitabil prin care se confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că

probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal lărgit nu va analiza și verifica probele administrate în cauză, deoarece în speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

Așadar, Colegiul penal lărgit consideră că în cauza dată, nu și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de către recurenți.

Referitor la temeiul pentru recurs ordinar prevăzut la pct. 7) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală invocat de către recurent, Colegiul penal lărgit constată că acesta critică decizia recurată prin prisma faptului că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind constatarea vinovăției inculpatului Tîltu Roman, însă, neîntemeiat a considerat că apelul suplimentar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului este declarat în termenul prevăzut de lege.

Colegiul penal lărgit menționează că, sunt neavenite alegațiile recurentului la acest capitol, dat fiind că, instanța de apel s-a pronunțat asupra admiterii cererii de apel suplimentar declarat de către apărătorul inculpatului, invocând în acest sens că, consideră apelul suplimentar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului ca fiind declarat în termen, având în vedere că, conform art. 405 alin.(5) Cod de procedură penală, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copiei apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

În acest sens, raportând norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat prin prisma pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență

prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, stabilind justificat, în privința acestuia, pedeapsă sub formă de amendă.

Contrar celor invocate de recurent, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs notează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Sanțiunea art. 327 alin. (1) Cod penal, în baza căruia inculpatul Tiltu Roman, a fost condamnat, prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o

anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca una mai puțin gravă, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal.

În cauza supusă judecării, instanța de apel a conchis că, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, or, scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea pedepsei sub formă de amendă.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de apel a conchis că, inculpatului Tiltu Roman, urmează a-i fi aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 350 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 2 ani.

Totodată, instanța de apel a invocat și prevederile art. 385 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora, dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum și s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.

Astfel, instanța de apel a reținut că în cadrul urmăririi penale, inculpatului Tiltu Roman i-a fost încălcat dreptul la apărare, iar potrivit art. 66 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul din momentul punerii sub învinuire, să aibă asistența unui apărător ales de el, iar dacă nu are mijloace de a plăti apărătorul, să fie asistat în mod gratuit de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, precum și, în cazurile admise de lege, să renunțe la apărător și să se apere el însuși.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul atestă că instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind aplicarea art. 385 alin.(4) Cod de procedură penală, ca recompensă pentru încălcarea dreptului la apărare și la un proces echitabil inculpatului Tiltu Roman, astfel pedeapsa reducându-se și fiindu-i numită spre executare amendă în mărime e 300 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 1 an.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar apreciază că, la individualizarea pedepsei și îndeosebi a modalității de executare a acesteia, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptelor infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și resocializare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, sunt nejustificate alegațiile procurorului privind

efectuarea contrară prevederilor legale de către instanța de apel a unei individualizări a pedepsei în privința lui Tîltu Roman.

Astfel, instanța de apel și-a motivat hotărârea privind aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de amendă, reducând în temeiul art. 385 alin.(4) Cod de procedură penală, respectiv, în opinia Colegiului penal lărgit, careva erori la individualizarea pedepsei, nu se atestă în cauza deferită judecării.

Ținând cont de cele expuse mai sus, Colegiul statuează că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs invocate de către procuror, prin prisma pct. 6), 7) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, iar criticile invocate sunt neîntemeiate.

14.2. Cu referire la recursul declarat de către avocat.

Conform prevederilor art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, la care face referire avocatul Arhiliuc Ion, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Raportând normele respective la situația din speță, Colegiul penal lărgit conchide că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilite pretinsele erori de drept.

Astfel, cu referire la temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit, analizând conținutul recursului declarat în raport cu decizia atacată, conchide că temeiul invocat, nu și-a găsit confirmare dat fiind faptul că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut cont de procedura de rejudecare a cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță cu constatarea faptei inculpatului ca fiind dovedită, a respectat prevederile art. art. 414 alin.(1) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat atât asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, cât și a argumentelor primei instanțe ce a concluzionat condamnarea inculpatului, decizia atacată cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal lărgit reține că, instanțele de fond s-au expus asupra probelor administrate legal de către organul de urmărire penală cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă potrivit art. 101, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui Tîltu Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acesteia fiind justă.

Totodată, analizând cererea de recurs, Colegiul penal lărgit sesizează că în esență, solicitările invocate de avocat se concentrează asupra dezacordului cu modul de apreciere a probelor de către prima instanță și

instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Pe această cale, Colegiul penal notează că, nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza deciziei instanței de apel de casare a sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri în privința inculpatului Tîltu Roman, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nu este întemeiată critica din recursul avocatului Arhiliuc Ion, ce ține de aprecierea și transcrierea probelor prezentate, deoarece instanța de apel, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de părți, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului Tîltu Roman, bazându-se inclusiv și pe declarațiile martorilor și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului.

Mai mult, în contextul expus, instanța de recurs ordinar consideră necesar a remarca faptul că, concluziile instanțelor sunt corecte și se confirmă prin cumulul de probe administrate de către instanța de apel expuse în decizia emisă, conținutul respectivelor probe fiind amplu analizate și obiectiv apreciate de instanța de apel, care în consecință confirmă cu certitudine săvârșirea de către inculpatul Tîltu Roman a faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 327 alin.(1) Cod penal – abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică, a situației de serviciu, în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Din textul hotărârii atacate rezultă că, instanța de apel corect a constatat faptele și circumstanțele săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului, descriindu-le detaliat și argumentat în partea descriptivă,

ulterior motivând concluzia de vinovăție a acestuia prin cumulul de probe administrate în cauză.

Instanța de recurs ordinar constată că temeiurile invocate de avocatul Arhiliuc Ion cu referire la lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii și că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, se combat prin argumentarea vastă din conținutul deciziei atacate, ne fiind semnalate în esență erori de drept.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii. Acest temei nu este incident la examinarea recursurilor declarate, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către inculpații recurenți.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

În acest context, Colegiul constată, că instanța de apel, analizând elementele infracțiunii prevăzute la art. 327 alin.(1) Cod penal, a conchis că, latura obiectivă a infracțiunii se realizează acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu, urmărirea prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Prin „folosirea situației de serviciu” se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu. Infracțiunea prevăzută la art. 327 alin. (1) Cod Penal este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice au juridice. Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 327 alin. (1) Cod Penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. Motivul infracțiunii în cauză are un caracter special. După caz, aceasta se exprimă în: 1) interesul material; 2) alte interese personale. Interesul material constituie motivul generat de necesitatea făptuitorului de a-și porți activul patrimonial (de a obține sau de a reține un câștig material) sau de a-și micșora pasivul patrimonial (de a se elibera de cheltuieli materiale). Subiectul infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

Analizând situația de fapt, Colegiul penal lărgit menționează că, în speță sunt întrunite toate elementele infracțiunii prevăzute la art. 327 alin.(1) Cod penal. Astfel instanța de apel just a constatat precum că, potrivit dispoziției nr. 287 din 05 septembrie 2014, și fișei postului, Tîltu Roman deținea funcția de ofițer de investigare a fraudelor economice, (f d. 37-40, vol. 1), ceea ce stabilește calitatea specială a subiectului infracțiunii. Astfel, fiind dovedită în afara dublilor rezonabile vinovăția inculpatului Tîltu Roman, în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (1) din Cod penal, iar personalitatea acestuia susceptibilă de a fi supusă răspunderii și pedepsei penale.

Astfel, întrunirea tuturor elementelor componenței de infracțiune și vinovăția inculpatului Tîltu Roman în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal a fost demonstrată pe deplin.

Colegiul penal lărgit constată că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care în totalitatea ei respinge argumentele, precum că vinovăția inculpatului Tîltu Roman în săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost dovedită.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată o motivare amplă și temeinică a soluției emise prin prisma procesului de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpatului Tîltu Roman, astfel Colegiul penal lărgit conchide asupra faptului că hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, instanța de apel a dat o apreciere clară circumstanțelor cauzei, ajungând la o concluzie corectă privind stabilirea vinovăției inculpatului Tîltu Roman, concluzii pe care instanța de recurs le însușește, din motivul temeiniciei acestora, fiind inoportună repetarea acestora, chestiune conformă practicii CtEDO, expuse în pct. 37 din hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, ce a fost însușită sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Tîltu Roman în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, inclusiv fiind stabilită o pedeapsă corectă, echitabilă și motivată.

Subsecvent instanța de apel, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de părți, decizia contestată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai

impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Rezumând cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8) și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, pretinsele erori invocate de recurenți având un caracter declarativ și nefondat, alegațiile acestora nu au putut justifica necesitatea casării deciziei atacate întrucât soluția instanței de apel este legală și întemeiată, recursurile ordinare declarate urmând a fi respinse ca inadmisibile.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui *Tiltu Roman XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 iulie 2020.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Boico Victor

Craiu Nicolae

Mardari Dumitru

Ghervas Maria